

MOLLY & IK

Colin Butcher

Molly & ik

the house of books

Oorspronkelijke titel: *Molly & Me*

Oorspronkelijk uitgegeven door: Michael Joseph, an imprint of Penguin
Random House, London 2019

© Colin Butcher, 2019

© Vertaling uit het Engels: Clarine Smeets, 2019

© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam 2019

© Omslagbeeld: Colin Butcher

Omslagontwerp Nederlandse uitgave: Peter de Lange

Foto auteur: © Rachel Oates

Fotokatern: foto 10 en 11: © Renu Williams; foto 21: © Katy Thatcher; alle
overige foto's: © Colin Butcher

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 443 5513 0

ISBN 978 9 0443 5514 7 (e-book)

NUR 410

www.thehouseofbooks.com

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotografie, microfilm of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor David

Ze staan bekend als bloedhonden. Ze zijn uiterst bekwaam. Deze honden sporen dieven op door het geurspoor van de gestolen goederen te volgen.

John Bellenden, *The History and Croniklis of Scotland* (1536)

(Vertaling uit Hector Boece, *Historia Gentis Scotorum*)

1. Molly's vuurdoop

Sam, mijn assistente, zette op vrijdag 3 februari 2017 om negen uur haar computer aan en wilde net een slokje koffie nemen toen de telefoon ging. Op dat moment maakten Molly en ik ons op de zonnige oprijlaan van Bramble Hill Farm op voor een wandeling. Mijn cockerspaniël was die ochtend bijzonder energiek – ze was zo druk dat ze in de hal de Lladró-vaas van mijn vriendin Sarah omstootte – en het leek me goed om haar even lekker te laten draven.

Sam nam de telefoon op. ‘UK Pet Detectives, kan ik u ergens mee van dienst zijn?’

‘Dat hoop ik wel,’ zei een man met een matte stem. ‘Onze kat Rusty wordt vermist. We hebben overal gezocht, maar ze is spoorloos verdwenen... We zijn ten einde raad en daarom leek het ons goed om jullie erbij te halen.’

Tim woonde met zijn vrouw Jasmine in St. Albans, een plaats in het graafschap Hertfordshire. Hij was grafisch ontwerper en zijn vrouw werkte als fysiotherapeut. Terwijl ze spaarden voor een huis met twee slaapkamers huurden ze in een rustige straat een bescheiden appartementje op de eerste verdieping. Ze waren allebei dol op katten en hadden de kleine Rusty in huis genomen, een lapjeskat uit het asiel met amandelvormige ogen en een lange, pluizige staart. Het appartement was niet al te groot en omdat er her en der nog verhuisdozen met onuitgepakte spullen stonden lieten ze de kat vaak naar buiten. Ze dreutelde wat rond op straat, rekte zich loom uit op een oprit of zat bij mensen op de stoep, maar ze ging niet te ver van huis en bleef nooit al te lang weg.

De vrijdag daarvoor was Rusty niet op komen dagen voor haar wekelijkse portie gestoomde schelvis – ze was gek op verse vis – en haar baasjes waren doodongerust.

‘Dit is echt niks voor haar,’ vertelde Tim aan Sam. ‘We hebben in het weekend alle straten en tuinen uitgekamd – we hebben zelfs flyers en posters uitgeprint –, maar ze is gewoon onvindbaar. We zijn ten einde raad.’

‘Ik vind het heel vervelend voor jullie,’ zei Sam, die zelf ook katten heeft en zich maar al te goed kon voorstellen hoe zij zich voelden. ‘Laat het maar aan mij over. Ik bespreek het even met mijn baas en bel zo meteen terug.’

Ze draafde naar het raam en schoof het met een ruk omhoog.

‘Colin!’ riep ze. Molly en ik, die in een straf tempo onderweg waren naar het grote weiland, bleven staan en keken om. ‘Kom je na de training meteen hiernaartoe? Ik geloof dat Molly haar eerste opdracht binnen heeft...’

Een halfuur later sprak ik met Sam de verdwijning van Rusty door, terwijl een afgepeigerde Molly een dutje deed in haar mand. Met een licht verhoogde hartslag luisterde ik naar Sam, die het gesprek met Tim herhaalde en me bijpraatte over de omstandigheden waaronder de kat verdwenen was. Dit was onze eerste zaak, en die wilden we natuurlijk tot een goed einde brengen. Het zou fijn zijn als de omstandigheden gunstig waren, en dat leek in dit geval zo te zijn. Rusty kwam uit een huishouden met maar één kat, en daardoor was het vrijwel zeker dat er een bruikbaar haarmonster beschikbaar was. Molly zou de geur goed in zich kunnen opnemen, om vervolgens op zoek te gaan naar de zoekgeraakte kat. Ten tweede was Rusty nog geen week vermist, wat inhield dat de kans groot was dat we haar levend terug zouden vinden. Bovendien waren de weersomstandigheden gunstig: het was rustig en stabiel weer, best zeldzaam eigenlijk voor begin februari. Bij harde wind of welke vorm van neerslag dan ook (regen, sneeuw of mist) vervaagt het geurspoor van een kat al snel. Hoe gevoelig de neus van mijn hond

ook was, bij dat soort omstandigheden werd zoeken knap lastig.

Als oud-militair wist ik handig gebruik te maken van meteorologische informatie en kaarten, en dat kwam bij deze zaak ook goed van pas. Ik heb lange tijd bij de politie gewerkt, maar daarvoor diende ik ruim tien jaar bij de Royal Navy. En aan die periode heb ik een grote interesse voor het weer, het klimaat en navigatie op zee overgehouden. In mijn hut aan boord van de HMS *Illustrious* heb ik dagenlang zitten studeren en ik mag mezelf sindsdien zo'n beetje een expert noemen op het gebied van luchtdruk, kou- en warmtefronten en cartografie. Grappig – ik had toen geen idee hoe goed deze kennis me later bij het zoeken naar vermiste huisdieren van pas zou komen.

In december 2016 had Molly een intensieve opleiding afgerond bij de stichting Medical Detection Dogs in Milton Keynes. Sindsdien hadden Molly en ik haar detectietraining voortgezet bij mijn hoofdkwartier op Bramble Hill Farm. Ter voorbereiding op onze eerste echte speuropdracht schaaften we onze techniek bij en zetten we de puntjes op de i. Stiekem dacht ik al wel dat Molly en ik het vereiste niveau hadden bereikt, maar pas nadat de experts van MDD een paar filmpjes van trainingen hadden beoordeeld en goedgekeurd, wisten we dat we er echt klaar voor waren.

‘De beelden laten zien dat jullie toe zijn aan een echte speuropdracht,’ hadden ze gezegd – woorden waarbij een tinteling langs mijn ruggengraat was getrokken. ‘De interactie tussen jullie is geweldig. De samenwerking verloopt prima en wat ons betreft kunnen jullie aan de slag.’

Na het telefoontje van Tim zag het ernaar uit dat ik voor het eerst met Molly aan mijn zijde een vermist huisdier zou gaan opsporen. Geweldig nieuws natuurlijk, al voelde ik ook de nodige zenuwen opkomen. Het had zoveel tijd en energie gekost om mijn droom te verwezenlijken – het had vijf jaar geduurd om een katten-detectiehond te vinden en op te leiden – en nu ik eindelijk beschikte over

de perfecte sidekick wilde ik dolgraag laten zien dat al die moeite niet voor niets was geweest.

‘Daar gaan we dan,’ zei ik tegen Sam. ‘Dit is Molly’s eerste opdracht.’

‘O, wat spannend!’ zei mijn collega met een brede grijns op haar gezicht.

Om vooraf al zo veel mogelijk informatie te verzamelen belde ik die avond bijna een uur met Tim. Ik vroeg of hij een reden kon bedenken waarom Rusty de benen genomen had (onrust in huis bijvoorbeeld, of ruzie met een kat uit de buurt), maar Tim bezwoer me dat er voor zover hij wist niets speelde.

‘De oude dame in het appartement tegenover ons is vorige week overleden en dat heeft ons wel geraakt,’ zei hij, ‘maar verder is er niets bijzonders voorgevallen.’

Geen van de burens had hun kat gezien, maar die ochtend waren Tim en Jasmine gebeld door twee mensen uit een naburig dorp, die afzonderlijk van elkaar zeiden een kat in hun tuin te hebben gezien die voldeed aan Rusty’s signalement.

‘Het lijkt me sterk dat dit onze kat is geweest, want ze is nog nooit zó ver van huis gegaan,’ zei Tim, ‘maar we zouden het wel fijn vinden als je die tips voor ons wilt natrekken.’

‘Natuurlijk, ik ben jullie graag van dienst,’ antwoordde ik, en terloops zei ik dat ik samenwerkte met een hond.

‘Mijn cockerspaniël Molly komt ook mee,’ zei ik. ‘Ze heeft een scherpe neus en blaft nooit tegen katten. Ze helpt me bij het spoorwerk. Ik hoop dat je daar geen bezwaar tegen hebt.’

Om geen al te hoge verwachtingen te scheppen over Molly – of mezelf – bracht ik het met opzet een beetje voorzichtig.

‘Nee hoor, geen probleem,’ zei Tim. ‘Als jij denkt dat ze kan helpen Rusty terug te vinden, vind ik het best.’

Die avond werkte ik tot laat door. Terwijl Sarah naast me lag te slapen, bestudeerde ik digitale kaarten, plattegronden en foto’s van St. Albans en omgeving. Hoe meer ik wist over het gebied, hoe gro-

ter de kans dat Molly en ik de vermiste kat zouden vinden. Toen ik begon te knikkebollen klapte ik de laptop dicht en ging, zoals elke avond, even kijken hoe Molly het maakte. Ze merkte meteen dat ik om het hoekje van de deur naar haar keek, tilde haar kop op en opende slaperig één oog.

‘Morgen wacht ons een belangrijke dag, dametje,’ fluisterde ik, ‘en we moeten heel vroeg op.’

Goed hoor, baas, leek Molly te zeggen, *maar laat je me dan nu rustig verder pitten?* Ze keek me nog een paar tellen aan, krulde zich op en dutte weer in.

Om vijf uur de volgende ochtend verlieten we samen het huis. Het weer was precies zoals voorspeld. Het was een wat kille en bewolkte dag en er stond een lichte bries: prima omstandigheden voor ons detectiewerk. Sarah, die maar al te goed wist hoe belangrijk deze dag voor ons was, was ook opgestaan om ons uit te zwaaien. Ze wist hoelang ik naar dit moment toe had gewerkt.

‘Ik hoop dat het allemaal goed verloopt, lieverd,’ zei ze glimlachend, en daarna boog ze zich tot mijn verbazing voorover om even door het pluizige haar op de kop van mijn hond te woelen en ook haar veel succes te wensen. Sarah was nog niet helemaal gewend aan onze nieuwe huisgenoot – ze was niet echt een hondemens, laat ik het zo maar zeggen – en het kwam niet vaak voor dat ze Molly aanhaalde.

Mijn hond genoot van die warme woorden en haalde in reactie een natte, warme tong over de handpalm van mijn vriendin. Ik grinnikte, want ik wist dat Sarah zo meteen, na ons vertrek, meteen naar het pompje antibacteriële handzeep zou rennen.

Het was twee uur rijden van West Sussex naar Hertfordshire. Tim en Jasmine wachtten me op voor hun moderne appartementencomplex, dat vier woonlagen telde. Het was een jong, blond en sportief stel – halverwege de dertig, schatte ik – en de gekwelde blik in hun ogen herkende ik maar al te goed. Hun lieve kat was vermist en aan hun gezichten was af te lezen hoe ellendig ze zich voelden.

Een grote poster op hun zitkamerraam trok mijn aandacht. VERMIST, stond erop. HEBT U MIJ ERGENS GEZIEN?

Daaronder was een grote foto afgebeeld van hun kat. Rusty was een mooi beestje met vriendelijke ogen. Ze had een wit befje, witte sokken en zag er door de twee zwarte vlekken rond haar ogen uit als het katachtige equivalent van Zorro.

‘Pakten al mijn klanten het maar zo professioneel aan,’ zei ik.

‘Tja, soms is het een voordeel om grafisch ontwerper te zijn,’ zei Tim met een wrang lachje.

‘En Rusty is heel fotogeniek, dat scheelt ook,’ voegde Jasmin er mistroostig aan toe.

Het stel ging me voor naar binnen. Molly liet ik in de auto achter (wel in het zicht) met een paar speeltjes. Als ik haar meenam naar een voor haar onbekend appartement, zou ze worden overspoeld door zintuiglijke indrukken, terwijl het juist van belang was haar zo rustig mogelijk te houden. Bovendien was het absoluut noodzakelijk dat ze straks al haar aandacht focuste op Rusty’s geur. Tenminste, als ik erin zou slagen een goed monster te bemachtigen.

We spraken de dag met elkaar door. Jasmine moest die ochtend naar haar werk – op maandag hadden ze op de praktijk altijd hun handen vol aan mensen met sportblessures –, dus Tim zou Molly en mij tijdens de zoektocht vergezellen. We zouden beginnen in het naburige dorp waar twee getuigen hun kat mogelijk hadden gezien, maar voor we vertrokken had ik nog een vraag.

‘Het klinkt misschien vreemd, Tim, maar heb je voor mij een plukje haar van Rusty?’ vroeg ik. ‘Molly is getraind als speurhond en je weet maar nooit... Wie weet vangt ze een geurspoor op.’

Ik koos mijn woorden met opzet voorzichtig om geen al te hoge verwachtingen te scheppen. Hij mocht niet denken dat we Rusty met hulp van een speurhond in een handomdraai terug zouden vinden.

‘O, natuurlijk. Geen probleem,’ antwoordde hij. ‘Ze verhaart enorm. Haar mand zit helemaal onder.’

Ik haalde een gesteriliseerd jampotje tevoorschijn en stak er een plukje wittig kattenhaar in; meer dan genoeg voor die hypergevoelige neus van Molly.

Het gehucht Broomfield lag midden in een uitgestrekt bosgebied en telde niet meer dan een handjevol huizen. De weg door het dorp werd omzoomd door stroken gras die bezaaid waren met bloeiende narcissen in diverse tinten, van eigeel tot gebroken wit. Merels waren druk bezig met hun nestjes en vlogen met strootjes en takjes in hun snavel naar heggen en struiken. We zetten de auto neer op de parkeerplaats van een pub, waar ik mijn UKPD-fleece aantrok en Molly haar tuigje omdeed. De overgang van huisdier naar speurhond hadden we talloze keren geoeffend op Bramble Hill Farm, en het aantrekken van ons 'uniform' had daarin altijd een centrale rol gespeeld. Ik voelde een lichte onrust in mijn maagstreek, maar deed mijn best om niets dan professionele rust uit te stralen. Molly pikte de spanning natuurlijk feilloos op en begon jankend rondjes te draaien in haar bench.

Terwijl Tim en ik de omgeving aandachtig in ons opnamen, stak er ineens een vrij felle wind op, die genoeg kracht had om mijn haar in de war te brengen. *Dit is niet voorspeld*, dacht ik. Ik speurde de horizon af en zag onmiskenbaar een warmtefront onze kant op komen. Ik besepte dat het de rest van de dag flink zou waaien en dat het later zou gaan regenen. Op basis van de geschatte windsnelheid rekende ik uit dat het nog pakweg zes uur zou duren voor de eerste regenwolken ons hadden bereikt.

'We moeten nu echt aan de slag, Tim,' zei ik met een blik op mijn horloge.

'Goed,' zei hij. 'Daar gaan we.'

Tim en ik bereikten al snel de tuinen waar Rusty zou zijn gezien – ze lagen aan weerszijden van de weg – en hadden het geluk dat beide bewoners ons op hun terrein toelieten. Toen zuchtte ik eens diep en bood Molly, met een bonzend hart, voor het eerst een 'echt'

haarmonster aan. Tim keek gefascineerd en enigszins verbaasd toe terwijl ik het jampotje opendraaide, het voor haar snoet hield en tegelijkertijd het commando ‘Toma!’ gaf, wat in het Spaans ‘neem’ betekent. Molly’s trainers bij MDD hadden dit woord bewust gekozen als zoekcommando, aangezien het in het dagelijks leven in geen enkele andere situatie zou voorkomen.

Ze snoof de geur op, wachtte tot ik – net als anders – ‘zoek, zoek’ tegen haar zei en schoot wild kwispelend pijlsnel de eerste tuin in.

‘O, wauw...’ zei mijn cliënt, tot wie het begon door te dringen dat Molly niet zomaar een hond was. ‘Is ze... speciaal getraind voor dit soort werk?’

‘Ja, dat klopt,’ zei ik glimlachend. ‘Maar Tim, je moet weten dat dit haar eerste echte zaak is. Het zou niet fair zijn, tegenover jou noch tegenover haar, om je te beloven dat we Rusty gaan vinden. Maar ze zal vandaag haar uiterste best doen, daar kun je van op aan.’

Molly zocht overal naar die ene specifieke geur – onder een hulststruik, in de kas, achter de composthoop –, maar zonder succes. Ondertussen maakte ze steeds vaker oogcontact met mij, en ik wist van onze talloze trainingsuurtjes wat dat betekende: ze had het spoor nergens opgepikt.

Er is hier geen kat geweest, baas... We kunnen gaan, leek ze te willen zeggen.

In de tweede tuin ging het al net zo. Molly ving het geurspoor nergens op, en ik vertrouwde haar neus dusdanig dat ik wel durfde te concluderen dat Rusty er nooit was geweest. Net toen ik mijn hond bij me riep, zag ik een kat met zwarte, grijze en beige vlekken over het gazon sluipen.

Hé, dacht ik, zou dat soms Rusty zijn? Heeft Molly haar dag niet vandaag?

‘Dat is hem!’ riep de bewoonster door het keukenraam. ‘Dat is de kat die ik bedoelde!’

Tim schrok op en keek naar de kat, maar zijn lichaamstaal verried al meteen dat we er nog niet waren.

‘Dat is haar niet,’ zei mijn cliënt met een treurige blik. ‘De kleuren van de vacht kloppen, maar de tekening niet. Rusty heeft een heel gek neusje – half roze, half zwart. Ik zou haar uit duizenden herkennen.’

Teleurgesteld liepen we naar de pub voor een kop koffie. Molly leste gulzig haar dorst bij een flinke waterbak. Als ze aan het werk was laste ik geregeld een pauze voor haar in en gaf ik haar altijd ruim voldoende te drinken. Ook zorgde ik ervoor haar nooit te overvragen. Anders kon ze last krijgen van ‘geurmoehheid’ (ook wel ‘neusblindheid’) genoemd, waarbij een speurhond het vermogen verliest om een specifieke geur te isoleren.

Tim maakte van de gelegenheid gebruik om zijn vriendin op de hoogte te brengen van onze vorderingen.

Nog geen resultaat, Jaz, sms'te hij. Hou je op de hoogte, xxx.

In een poging meer te weten te komen over de omstandigheden op de dag van Rusty's verdwijning vroeg ik Tim het hemd van het lijf over hun woonbuurt. Omdat hij weer begon over de dood van de oude dame in het appartement tegenover het zijne, besloot ik daar wat verder op door te vragen. Volgens Tim was ze van ouderdom gestorven en was haar lichaam een paar uur na haar overlijden met een ambulance weggevoerd. Dit detail bracht me op een idee.

‘Weet je toevallig nog op welke dag ze overleed?’ zei ik.

‘Eh... even denken,’ antwoordde hij, en hij rekende op zijn vingers terug. ‘Vrijdag. Ja, dat moet vorige week vrijdag zijn geweest.’

‘Op dezelfde dag dat Rusty verdween?’

Tim dacht even na. Er verschenen diepe rimpels op zijn voorhoofd.

‘Ja... dat moet dan wel. Ik weet wat jij nu denkt, Colin, maar Rusty is bang voor auto's. Die associeert ze met bezoeken aan de dierenarts.’

‘Maar ambulances zijn geen auto's,’ legde ik uit. Als politieagent had ik talloze sterfgevallen meegemaakt en had ik ambulances in alle soorten en maten voorbij zien komen. Meestal waren het grote en

ruime minibuses met verduisterde ramen en een lage instap. ‘Goed,’ zei ik, terwijl mijn opsporingsinstinct op volle toeren draaide. ‘Geef me even de tijd om een paar telefoontjes te plegen.’

‘Natuurlijk, ga je gang,’ antwoordde Tim. ‘Dan ga ik buiten even een sigaretje roken. Ik ben al een jaar gestopt, maar na Rusty’s verdwijning ben ik toch weer begonnen.’

Ik belde de plaatselijke huisarts, die me vertelde dat de vrouw al jaren bij hem kwam. Ze was in de negentig en haar overlijden was niet onverwacht gekomen. Hij had alle formaliteiten ter plekke kunnen afronden zonder dat de politie erbij gehaald hoefde te worden. Het lichaam was opgehaald door een ambulance en overgebracht naar een rouwcentrum in Stonebridge, op nog geen twee kilometer van het huis van mijn cliënt. Volgens een medewerker daar was het voertuig – een groot donkerblauw busje – de rest van de dag voor het gebouw blijven staan. Langzaam maar zeker begonnen voor mij de puzzelstukjes op hun plek te vallen.

Ik liep naar de parkeerplaats (met een weer helemaal opgefriste Molly aan mijn zij), waar we Tim zagen, die tegen de motorkap van de auto geleund in opperste concentratie zijn sigarettenpeuk in de vuilnisbak probeerde te mikken.

‘Goed,’ zei ik opgewekt. ‘Ik heb zo’n vermoeden dat Rusty onbedoeld een autoritje heeft gemaakt.’

Ik vertelde hem dat de kans heel groot was dat Rusty voor het appartementengebouw ongemerkt in de bus van de uitvaartondernemer was gekropen en vervolgens was meegenomen. De tijdstippen kwamen overeen en deze theorie zou ook haar plotselinge verdwijning verklaren.

‘Volgende halte: Stonebridge,’ zei ik, en ik gebaarde naar Tim dat hij moest instappen.

De receptioniste van het rouwcentrum bevestigde de route van de ambulance op die dag, maar liet weten dat niemand iets had gezegd over een kat. Ze voegde er wel aan toe dat de achterdeuren van de

bus diverse keren moesten zijn geopend en weer gesloten – eerst om de overledene op te halen en uit te laden, en daarna voor de wekelijkse schoonmaak.

‘Het spijt me, maar verder kan ik u niet helpen,’ zei ze. ‘Het is misschien wel een goed idee om even een praatje te maken met de dames van het postkantoor hiernaast. Als er iets is voorgevallen dat de moeite van het bespreken waard is, weten zij er zeker van. Maar wel moet ik even waarschuwen,’ zei ze met een glimlach. ‘Ze kletsen je de oren van het hoofd.’

Ware woorden, zo bleek. De vrouwen achter de balie waren gefascineerd door Molly (en door de lange, knappe man die op zoek was naar zijn kat) en stonden ons toe een van Tims posters op het prikbord te hangen. Net toen ik het vel papier met punaises op het board drukte, kwam er een oudere heer het postkantoor binnen. Toen hij de foto zag, schrok hij op.

‘Die kat zat vanochtend op ons tuinhek, geen twijfel mogelijk,’ verkondigde hij stellig. ‘Prachtig beestje, mooie dikke staart. Ik zei nog tegen mijn vrouw dat ik die kat nog nooit eerder had gezien. O ja, en hij had een heel opvallend neusje...’

Tim pakte me enthousiast bij de arm. Wie weet klopte mijn ambulancetheorie dan toch echt.

‘Zou u ons mee kunnen nemen naar uw tuin?’ vroeg ik.

‘Eerst even mijn pensioentje ophalen, vriend.’ Hij grijnsde. ‘Maar daarna laat ik jullie graag zien waar het is.’

Tien minuten later zat ik op mijn hurken voor het uit rode baksteen opgetrokken halfvrijstaande huis van de oude meneer Renshaw en haalde het jampotje tevoorschijn om voor de tweede keer die dag met Molly het geurspoorritueel uit te voeren. Met Rusty’s geur in haar neusgaten stooft ze de achtertuin in en gaf binnen een paar tellen – *klabam* – midden op het gazon het ‘down’-teken. Door te gaan liggen gaf ze aan dat de missie was geslaagd. Dit teken was haar bij Medical Detection Dogs door eindeloos te oefenen aangeleerd. Zo kon ze haar geleider vertellen dat ze iets gevonden had zonder

het opgespoorde dier te laten schrikken. ‘Down’ wilde zeggen dat ze plat op de grond lag, met haar voorpoten uitgestrekt, de achterpoten onder haar lichaam, de kop opgericht en met haar blik strak op het doel. Haar ledematen trilden van opwinding, van blijdschap over het volbrengen van haar taak en de beloning die hierop zou volgen. Mijn hart ging als een bezetene tekeer. We hadden dit op Bramble Hill Farm talloze keren geoefend, maar nu deed ze het voor het eerst voor een cliënt.

‘Wat betekent dit?’ fluisterde Tim, kijkend naar Molly, die trilend voor ons lag.

‘Ze geeft aan dat ze een hoge concentratie van Rusty’s geur heeft waargenomen,’ antwoordde ik, ‘dus je kunt ervan uitgaan dat jouw kat hier vrij kortgeleden nog is geweest. We hoeven alleen nog even uit te vogelen waar ze nu is.’

Puttend uit mijn meteorologische kennis probeerde ik te bedenken waarom Molly nu juist midden in de tuin ‘down’ was gegaan, en waarom het aroma juist daar zo sterk geconcentreerd was. Ik ging op hetzelfde punt staan en keerde mijn gezicht naar de wind. Die stond pal op de muur en ik wist dat dit voor een opstuwend effect zorgde, waarna de luchtstroom als een golf over het gazon spoelde en precies uitkwam op de plek waar ik nu stond.

Die knappe Molly, dacht ik. Ze heeft het heel goed gedaan.

Rusty was vermoedelijk dicht in de buurt, en het was nu van groot belang dat ik volledig op Molly vertrouwde en de zaak strategisch en methodisch aanpakte. Allereerst moesten we het zoekterrein zo klein mogelijk zien te maken. Er stonden zo’n dertig huizen aan de kant van de weg waar meneer Renshaw woonde, en achter de zeven meter diepe tuinen lag een uitgestrekte akker. We moesten eerst de meest veelbelovende tuinen onderzoeken – we hadden al een halve dag verloren door in het verkeerde dorp te gaan kijken – en daarom besloot ik Molly eerst langs het onverharde paadje te leiden dat tussen de tuinen van de bewoners en het boerenland liep. Toen we een stel twee-onder-eenkappers passeerden, werd Molly extra alert

en maakte een paar keer rechtsomkeert. Mijn hartslag versnelde, want dit was vaak een teken dat ze iets bijzonders had opgemerkt.

‘Tim, zou jij eens bij deze mensen willen aanbellen?’ vroeg ik. ‘Molly wil heel graag deze tuinen in en dat moet ik natuurlijk wel even vragen.’

Het eerste huis, nummer 36, werd bewoond door twee zussen van in de tachtig, die, hoewel ze wel wat vreemd opkeken van dit opmerkelijke verzoek, ons graag in hun tuin toelieten.

Ik hoop niet dat die arme vrouwen hier nog spijt van gaan krijgen, dacht ik toen Molly als een pijl uit de boog door het achterhek schoot en in volle vaart een van de best verzorgde tuinen binnenging die ik ooit had gezien.

‘Jeetje, het lijkt wel of we op het Bloemenfestival van Chelsea zijn beland,’ fluisterde Tim.

‘Als Molly hier klaar is, ziet het er heel anders uit, ben ik bang,’ antwoordde ik.

Mijn hond zigzagde geestdriftig tussen fraaie vogelbadjes en Japanse potten door en maakte met haar poten kleine putjes in het maagdelijke gazon. Daarna klom ze een steenheuvel op en maaide met haar staart de bloempjes van de tere cyclamen af.

‘Het spijt me vreselijk,’ zei ik tegen de zusters. ‘Ik kan haar aanlijnen als u dat liever hebt.’

‘Nee, geen sprake van!’ antwoordde een van de vrouwen. ‘Dit is geweldig om te zien.’

Op dat moment kwam Molly abrupt tot stilstand en draaide zich weer honderdtachtig graden om. Ze schoot richting het pasgeverfde tuinhek en krabde met haar nagels langs de donkergroene latten. Ze werd steeds feller, en ik moest weten waarom dat was.

Wat probeer je me te vertellen, Molly? vroeg ik me af, alsof ik Sherlock Holmes was die dr. Watson kritisch bevroeg.

Ik wil naar de bureu, ik wil naar de bureu, leek ze te zeggen met haar blik. *Laat. Me. In. De. Tuin. Hiernaast.*

‘Ga ik regelen, Molly,’ fluisterde ik.

Ik wierp een blik over het hek. Een vrouw van in de vijftig en een tienerjongen – moeder en zoon, naar ik aannam – stonden op hun terras reikhalzend te kijken wat al die drukte bij het huis van de zusters te betekenen had. Hun tuin was lang niet zo bijzonder, maar ik zag een indrukwekkend tuinhuisje met een glazen pui en terras dat bestond uit houten planken.

‘Mogen we misschien ook bij u even rondkijken?’ riep ik, en ik lichtte hen kort in over onze bedoelingen, om vervolgens met Molly en Tim in mijn kielzog door te stomen naar het tuinhek aan de voorkant van het huis. Ondertussen had zich op de stoep een groepje mensen verzameld, onder wie een van de dames uit het postkantoor; het nieuws over de Vermiste Kat en de Speurhond had zich klaarblijkelijk als een lopend vuurtje verspreid.

Ik gaf mijn hond het teken om verder te zoeken. Met Tim en mij achter zich aan racete ze in volle vaart over het gazon van nummer 38, waar ze zonder haar pas in te houden de bacon opslokte die daar voor de vogels was neergelegd. Ze sprong op het terras, draaide zich met haar snoet mijn kant op, keek me recht aan en gaf me – met een restje spek in haar mondhoek – de meest theatrale ‘down’ die ik ooit van haar had gezien.

‘Kijk nou, ze ligt weer zo te trillen,’ fluisterde Tim met een kraak in zijn stem. ‘Heeft ze haar gevonden?’

‘Wacht even...’ zei ik. Behoedzaam liep ik op het tuinhuisje af. De glazen schuifpui stond een eindje open, en ik tuurde door de kier. In een donker hoekje, op een blauw kussen, zag ik een kat zitten. Een kat met witte, zwarte en beige vlekken. Een kat met amandelvormige ogen en een pluizige staart. Een kat met een zwart-rose neusje.

‘Rusty!’ riep Tim, overweldigd door emoties. ‘Mijn kat! Molly heeft mijn kat gevonden!’

‘Een kát... Hoe dan?’ merkte de tiener verbaasd op. Hij had er duidelijk niets van gemerkt dat ze een logeetje in hun tuinhuis hadden.

‘Dat gebeurt er nou als je vader de deur niet dichtdoet,’ zei de moeder misprijzend. ‘Dat arme beestje!’

Een tel later liep de zaak volledig in het honderd. Door het geroep en gejammer van haar baasje, of Joost mag weten waardoor, rende Rusty ineens het tuinhuisje uit, schoot over de oprit en was binnen een mum van tijd een paar voortuinen verder. Tim holde achter haar aan, sprong als een hordeloper over een paar heggen en wist haar uiteindelijk onder een hazelaar vandaan te krijgen. Ik haastte me erheen, met Molly aan de lijn, en zag hem op de stoep staan met zijn kat veilig in zijn armen. Vreugdetranen biggelden over zijn wangen.

‘Ik weet niet wat ik moet zeggen,’ snifte hij. ‘Het is een wonder dat je haar gevonden hebt. Bedankt, Colin. Bedankt, Molly. Echt, heel erg bedankt.’

Na deze woorden klonk er een spontaan applausje op vanuit de groep verzamelde burenen.

‘Zoiets spannends is hier in jaren niet gebeurd,’ zei een van de omstanders met een lach.

‘*Mission Impossible* is er niks bij,’ grinnikte iemand anders.

De zussen van nummer 36 waren zo lief om Tim en Rusty even binnen te vragen, waar de kat gulzig uit een kommetje water dronk en een zakje kattenvoer verorberde dat een van de burenen had langsggebracht. Gezeten aan de keukentafel vertelde Tim het goede nieuws aan Jasmine (ze hoorde het bericht in de trein, waar ze spontaan in snikken uitbarstte), en bracht verslag uit van onze belevenissen die dag.

Hij vertelde haar dat Rusty naar alle waarschijnlijkheid in de ambulance van de begrafenisondernemer was gekropen en in Stonebridge was uitgestapt. Op zoek naar een veilig plekje, water en voedsel – de basisbehoeften van elke kat – had ze het dorp verkend, en was uiteindelijk terechtgekomen op nummer 38. Een heel verstandige beslissing, zo zou blijken. Het tuinhuisje vormde een prima schuilplek en dankzij het eiwitrijke spek (en het water uit de

vogelbadjes bij de bureu) was ze niets tekortgekomen.

‘Colin vindt het een vindingrijke kat,’ zei Tim met een door tranen verstikt lachje.

Toen Tim had opgehangen stond ik op, nam afscheid en liep in de richting van de weilanden die aan de tuinenrij grensden. Het was inmiddels zwaarbewolkt, maar mijn stemming was zo zonnig als een fraaie zomerdag. Ik liep in gedachten de gebeurtenissen van die dag nog eens na, en voelde een lichte brok in mijn keel. Vier jaar geleden was mijn zoektocht naar een speurhond voor katten begonnen... Toen dacht ik nog dat zoiets in een maand of zes wel geregeld zou zijn. Ik had inmiddels honderden uren zitten studeren op detectietrainingen voor honden, had duizenden autokilometers gemaakt voor gesprekken met experts op dit gebied en had me niet van de wijs laten brengen door de negatieve en soms zelfs vijandige reacties van anderen. Talloze mensen hadden me voorgehouden dat zoiets niet mogelijk was en hadden me tussen de regels door laten weten dat ik mijn tijd verdeed.

Maar nu, in dit afgelegen dorpje in Hertfordshire, had ik eindelijk bewijs dat mijn plan wél haalbaar was. Als een variant op het succesvolle duo Holmes en Watson hadden Molly en ik deze zaak weten op te lossen en zo een huisdier met zijn baasje herenigd. Ik had mijn analytisch vermogen en planmatig inzicht ingebracht. Puttend uit mijn rijke ervaring op het gebied van opsporing had ik aannemelijk gemaakt wat er met Rusty was gebeurd en had, gebruikmakend van betrouwbare en geloofwaardige getuigen, uitgedokterd waar de kat zich bevond. Mijn partner Molly had zich ontpopt als een ideale collega – enthousiast, vastberaden en gezegend met een ongekend talent – en door goed samen te werken hadden we deze zaak op professionele wijze tot een goed einde weten te brengen.

Ik knielde neer en streek zachtjes langs Molly’s snoet; ik wist dat ze graag zo aangehaald werd.

‘Niet te geloven toch, Molly?’ zei ik grijnzend terwijl ze mijn

handpalm heel zachtjes met haar tanden beroerde. ‘We hebben onze eerste zaak gekraakt!’

Nadat ik me er met een vluchtige blik over mijn schouder van had vergewist dat we echt alleen waren maakte ik een luchtsprongetje en riep uit volle borst: ‘Yes!’ Molly keek hier aanvankelijk vreemd van op, maar toen sprong ook zij hoog op en blafte luid. We zetten het op een rennen en merkten niet eens dat er een flinke regenbui was losgebarsten.

2. Een fijne neus voor succes

Mijn eerste ervaring in de opsporing deed ik op toen ik in de zomer van 1989 toetrad tot de Surrey Police. Aan het begin van mijn loopbaan kreeg ik als wijkagent te maken met alle mogelijke vormen van criminaliteit, van geweld tot brandstichting en zakkenrollerij. In die jaren maakte ik geregeld bedreigende situaties mee en kruisten talloze ongunstige types mijn pad. Als broekie werd ik meestal op de wat alledaagsere zaken afgestuurd.

‘Jij houdt van dieren, toch, Butcher? Dan moet je hier maar eens in duiken,’ zei de brigadier met een grijns toen hij me op een herfstige ochtend de gegevens van een nieuwe zaak toestak.

‘Een oude dame in Farnham is haar kat kwijt. Het mens ziet ze vliegen, geloof ik; ze denkt dat haar buurman het beestje de nek heeft omgedraaid.’

Het klopte, ik was gek op dieren – sinds mijn jonge jaren had ik altijd honden, katten, vogels en knaagdieren gehad –, maar ik vroeg me af of deze zaak wel prioriteit hoorde te hebben in een tijd waarin er door geldgebrek te weinig blauw op straat was.

‘Is dat wel de moeite waard?’ vroeg ik.

‘Jazeker,’ antwoordde mijn baas. ‘Door te helpen weggelopen honden en katten terug te vinden laten we zien dat we er zijn voor de mensen. Zoiets kweekt goodwill. Aan het werk dus.’

Ik was nog te onervaren om deze woorden op waarde te kunnen schatten, maar hij had gelijk; dit soort ogenschijnlijk triviale zaken leverde uiteindelijk vaak veel op. Je leerde de buurt kennen en won het vertrouwen van de bewoners, en dat kon bij het op-

lossen van gewichtiger zaken van groot belang zijn.

Irene, een vrouw van in de zeventig met grijs haar, deed de deur open en keek me vriendelijk aan. Over haar jurk droeg ze een schort met ruches. Ze ging me voor naar de zitkamer, waar overal en nergens kattenbeeldjes waren opgesteld. Ze stonden overal: op de vensterbank, op de schouw en op schappen langs de wand. Op de bank lagen kussentjes met geborduurde kittens erop en boven de schouw hingen foto's van katten van uiteenlopende rassen en kleuren – waarschijnlijk alle dieren die ze in de loop der jaren in huis had gehad. Dit was het domein van een kattengek, dat was een ding dat zeker was.

‘Deze komen net uit de oven,’ zei ze, en ze zette een schaal met bananenmuffins op de salontafel. ‘Schroom niet, agent.’

Tussen de happen door vroeg ik Irene naar het hoe en wat van haar vermiste kat, die blijkbaar al twee dagen niet thuisgekomen was. Ze vertelde dat ze geregeld aanvaringen had met haar eveneens gepensioneerde buurman Cliff, die apetrots was op zijn moestuin en zich er blauw aan ergerde dat Polly daar geregeld haar behoefte deed. Hij stak zijn ergernis daarover niet onder stoelen of banken en gooide het ‘bewijs’ soms zelfs doodleuk over de schutting. De relatie tussen die twee was de laatste tijd ronduit verslechterd.

‘Die rotkat van jou heeft wéér mijn uien opgegraven!’ had hij op een ochtend gebruld, met zijn spade woedend in de lucht geheven.

‘We hebben allemaal weleens hoge nood, dat is bij katten niet anders,’ had ze teruggeroepen. ‘Je kunt het ook zo zien: ze is zo aardig om je moestuin te bemesten.’

Toen haar lieve Polly plotseling verdween koesterde Irene meteen argwaan. Ze verdacht Cliff ervan haar kat iets te hebben aangedaan, en dat deed de verhoudingen geen goed.

‘Wil je weten hoe Polly eruitziet?’ vroeg Irene, en ze schoof me over de salontafel heen een zilveren fotolijstje toe. Polly was een weldoorvoede rood-zwarte kat met een ronde kop en felle lichtgroene ogen.

‘Nou, die loopt niet in zeven sloten tegelijk,’ zei ik.

‘Ze laat inderdaad niet met zich sollen, maar ze is ook heel lief en aanhankelijk. Ze zit vaak op het muurtje in mijn voortuin en miauwt dan naar de kinderen die op weg zijn naar school.’

Denkend aan Polly verdween de glimlach van haar gezicht. Ze staarde met een holle blik naar de vloer en ineens viel het me op dat ze bleek zag en kwetsbaar oogde. Ik voelde me schuldig over de schampere woorden die ik eerder die dag tegen mijn meerdere had gesproken. Voor Irene was dit allerm minst een onbenullige zaak.

‘Ik maak me toch zulke zorgen, agent,’ zei ze met een mistroostige blik in haar ogen.

‘Zit er maar niet te veel over in,’ antwoordde ik. ‘Ze komt wel weer terug. Maar leg me eerst nog eens uit waarom u denkt dat de buurman erachter zit.’

Bij deze vraag veerde ze op, en ze vertelde me wat er eerder die week was voorgevallen. Cliff en zij hadden weer eens over de heg met elkaar staan kibbelen. Zij had bezwaar gemaakt tegen de slakkenkorrels die hij rondstrooide in zijn tuin. ‘Volgens mij probeer je gewoon mijn Polly te vergiften,’ had ze geklaagd, en de sfeer was zo grimmig geworden dat ze de politie had gebeld.

Ik pakte nog een muffin van de schaal – tijdens een dienst van acht uur schoot een behoorlijke pauze er geregeld bij in, dus een lekker tussendoortje was nooit weg – en zei tegen de vrouw dat ik haar kwelgeest een bezoekje ging brengen. Ik moest natuurlijk ook zijn kant van het verhaal horen.

Cliff keek verbaasd op toen er een agent bij hem op de stoep stond; dat had hij echt niet verwacht. Toen ik hem de reden van mijn komst vertelde, bloosde hij diep tot achter zijn oren en wiste met een zakdoek de zweetdruppels van zijn voorhoofd.

Binnen kwam hij met een warrig verhaal, waarin hij zichzelf tegensprak. Hij beweerde dat Irene ‘ontzettend overdreef’ en dat hij, aangezien hij zich totaal niet interesseerde voor de stoelgang van haar kat, nooit ook maar enig dreigement had geuit jegens de kat of haar baasje.

‘Dat mens is geobsedeerd door dat stomme beest,’ zei hij. ‘Pas nog zei ze dat ik haar kat probeerde te vergifigen, terwijl ik alleen wat slakkenkorrels strooide.’

Na enig aandringen stond hij me toe een kijkje te nemen in zijn achtertuin, waarvan minstens de helft werd ingenomen door zijn geliefde moestuin. Ik nam ruim de tijd om rond te neuzen in Cliffs garage, plantenkas en schuurtje, terwijl hij hoog opgaf over zijn prijswinnende artisjokken. Ik trof talloze torren, spinnen en bladluizen aan, maar helaas geen levensvormen van wat grotere afmetingen.

Zijn wangen kleurden opnieuw donkerrood toen ik vroeg of ik mocht rondkijken in de kelder, waarvan de deur direct uitkwam op de tuin.

‘Mag dat zomaar?’ stamelde hij.

‘Nee, niet zonder uw toestemming,’ antwoordde ik, ‘maar als ik u arresteer op verdenking van diefstal van een kat, dan mag ik rondkijken waar ik maar wil. Dus mag ik even naar de kelder?’

‘Goed dan,’ zei hij met een zucht. Hij zag ook wel in dat deze jonge agent zich niet liet afpoeieren. ‘Ga uw gang.’

Ik had de grendel van de kelderdeur nog niet opzijgeschoven, of daar schoot vanuit het duister een getergde cyperse kat naar buiten die – *hop* – over de schutting sprong, zonder enige twijfel recht in de armen van zijn opgetogen baasje.

Ik keek de kattenjatter doordringend aan. De man krabde onzeker op zijn achterhoofd en wipte onrustig van de ene voet op de andere.

‘Cliff, hoe zit dit?’

‘Ze poepte mijn pastinaken onder, agent. Het was hoog tijd dat ik die kat een lesje leerde.’

De oude man zei dat hij Polly alleen een paar dagen in de kelder had willen opsluiten en benadrukte dat het haar geen moment aan eten of drinken ontbroken had.

‘Krijg ik hier problemen mee, agent?’ vroeg hij met een benauwd gezicht.

‘Deze keer kom je er denk ik wel mee weg,’ antwoordde ik, ‘maar kon je nou echt niets beters bedenken, Cliff? Ik ga wel even naar Irene en zal proberen de boel te sussen, maar als we op het bureau wéér een telefoontje van haar krijgen – al is het er maar eentje –, dan sta ik onmiddellijk weer bij je op de stoep. Daar kun je van op aan.’

‘Ik begrijp het,’ mompelde hij. ‘Het zal niet weer gebeuren, dat belooft ik.’

Ik opende het tuinhokje en zei de man gedag. Even later riep hij me vanaf het tuinpad nog iets na.

‘Kan ik jou en je collega’s misschien blij maken met een kistje eersteklas aardappels?’ riep Cliff. ‘Vanochtend geoogst.’

‘Dat is aardig van je,’ zei ik, ‘maar zou het niet beter zijn om ze aan aan je buurvrouw te geven, als goedmakertje?’

Binnen drie jaar klom ik op tot brigadier en mocht ik, dankzij mijn hogere rang, naar eigen inzicht politiemensen inzetten bij zaken en incidenten. Het betekende ook dat ik nauw ging samenwerken met de politiehonden van het korps. Meestal waren dat Duitse herders – de bekendste politiehonden. Deze vastberaden alleskunnners waren getraind om te assisteren bij uiteenlopende situaties, zoals verdachten opsporen en in bedwang houden (vaak was hun dreigende geblijf al voldoende), mensenmenigten in het gareel houden en speuren naar vermiste personen. Enkele kleinere, wendbare herders werden ook bij andere taken ingezet; zo waren er lijkspeurhonden, speciaal getraind op het detecteren van de geur van ontbindende lichamen, en wapenhonden die aansloegen op de geur van verborgen wapens en munitie.

Een van mijn lievelingshonden was een grote, langharige hond met de geuzennaam Wolf. Hij werkte al vijf jaar bij de politie en had er een gedegen reputatie opgebouwd. Dit oersterke en robuuste dier zag er zo dreigend uit dat zelfs het heftigste gespuis zo mak werd als een lammetje.

‘Kom nooit tussen Wolf en zijn prooi,’ had een collega-brigadier me ooit gewaarschuwd, ‘want voor je het weet heb je hem aan je kont hangen. Hij bijt harder dan hij blaft, en dat wil wat zeggen.’

Op een vrijdagavond in 1992 hielp Wolf me een groep militairen aan te houden die vanuit Aldershot naar Farnham gekomen waren voor een vrijgezellenavond. Na een uitgebreide kroegentocht hadden ze het aan de stok gekregen met de uitbater van een foodtruck – de hamburgers waren blijkbaar tegengevallen – en het einde van het liedje was dat de straalbezopen militairen het voertuig met eigenaar en al omverduwden. Daarna waren ze in het donker verdwenen, brullend van de lach over deze ronduit gemene en laffe daad.

Een passant had het noodnummer gebeld en ik kwam met Wolf en zijn geleider Barry als eerste ter plaatse. We zagen hoe de eigenaar van het busje – een gedrongen Grieks-Cyprioot – zich met moeite via de achterdeur uit de bus probeerde te wurmen. Verdwaasd en geschrokken kroop hij naar buiten met gekookte uien in zijn krullen en met Jackson Pollock-achtige sausspetters op zijn witte koksbuis. Blikjes frisdrank rolden met veel kabaal over straat en werden opgehaald door jolige voorbijgangers, die ze met dat bekende klakkende geluid meteen opentrokken.

Sommige mensen vonden het kennelijk allemaal erg grappig, maar ik kon er niet om lachen. Sterker: ik nam de zaak hoog op. Als deze man voor de frituur had gestaan, had hij de kokendhete olie met geen mogelijkheid meer kunnen ontwijken en was hij voor het leven getekend door de meest afschuwelijke brandwonden. Zijn belagers moesten in de kraag worden gevat, en snel ook.

‘Ze wilden me dood hebben,’ stamelde hij geschrokken. Hij was flink van de kaart en ik riep haastig een ambulance op. ‘Die soldaten probeerden me áf te maken.’

‘Welke kant gingen ze op?’ vroeg ik, waarna de man in de richting van West Street wees. Wolf, Barry en ik zetten de achtervolging in en zagen nog net hoe een handjevol mannen – atletische

kerels met opgeschoren koppen – behendig tegen een drieënhalve meter hoge muur opklom, iets dat ze waarschijnlijk regelmatig op de stormbaan oefenden. Maar wat zij niet wisten, was dat zich aan de andere kant een ommuurde binnenplaats bevond. Ze zaten als ratten in de val.

We naderden de muur en ik riep: ‘Politie! Jullie zijn er gloeiend bij. Doe jezelf een lol en geef je over.’

Aan de andere kant klonk geestdriftig gefluister, doorspekt met dronken geproest en gegniffel.

‘Luister goed,’ zei ik. ‘Jullie klimmen nu meteen over de muur en geven jezelf aan, of ik stuur een politiehond op jullie af.’

Wolf reageerde fel op het woord ‘hond’; hij gromde vervaarlijk en hing zo zwaar aan zijn riem dat zijn voorpoten de lucht in gingen. Barry kon het grote beest nog maar net in bedwang houden.

Ineens gooide een van de militairen een baksteen over de muur, die mijn linkeroor op zo’n twintig centimeter miste en met een klap neerkwam op het trottoir. Nu was het tijd om onze troefkaart uit te spelen. Met een knikje gaf ik Barry het teken en deed zoals altijd een stap achteruit om de interactie tussen hond en geleider gade te slaan. Hij klikte Wolf van de lijn en liet hem op commando hard blaffen.

‘Op!’ klonk het volgende commando, en toen Wolf zich oprichtte tegen de muur gaf Barry hem een zetje, zodat de hond de aan de andere kant gelegen binnenplaats kon bereiken.

Er barstte een hels kabaal los. De kreten van de mannen en het dreigende gegrom waarmee Wolf verdachten in de regel de stuipen op het lijf joeg bezorgden me kippenvel. Een voor een lieten de doodsbanige kerels – de meesten met bijtonden en gescheurde kleren – zich over de muur vallen, om meteen in de boeien te worden geslagen door de agenten die ik had opgeroepen. De vrijgezellenavond was vrij abrupt ten einde gekomen en de verdachten waren op slag nuchter toen tot hen doordrong dat ze de nacht in de cel zouden doorbrengen. Maar het belangrijkste was dat de onfortuin-

lijke eigenaar van de foodtruck zijn aanvallers voor de rechter zou zien staan.

Terwijl het politiebusje in volle vaart wegreed riep Barry Wolf bij zich. De hond moest nog over de muur heen klimmen om zich weer bij ons te voegen, en hij gehoorzaamde zoals altijd. Om hem te belonen voor zijn inzet speelde Barry een minuut of tien met hem op de parkeerplaats met een stevige rubber frisbee. Wolf was veranderd van een kwijlende bruoit met dreigende tanden in een goeiige, speelse lobbies, en toen ik die transformatie zag, moest ik toch wel even grinniken.

Toen zijn welverdiende pauze erop zat, gaf ik de hond een klopje op zijn flank. Dit perfect getrainde dier had uitstekend werk geleverd en had ons geholpen die zatlappen in te rekenen.

‘Zonder jou was het ons nooit gelukt, vriend,’ zei ik lachend. ‘Echt niet.’

Het was een voorrecht om te mogen werken met een tophond als Wolf. In mijn ogen was hij geen politiehond, maar een belangrijk en onmisbaar onderdeel van het team, waarin hij mét ons werkte en niet vóór ons.

In mei 1993 maakte ik nogmaals promotie: ik mocht toetreden tot de Criminele Inlichtingendienst van de politie in Surrey. Ik droomde al jaren van een baan in de opsporing – die kant van het politiewerk had me altijd al gefascineerd – en ik was dan ook opgetogen toen ik mijn politie-uniform mocht verruilen voor het fraaie blauwe pak van de dienst.

Ik werd benoemd tot hoofdinspecteur en kreeg de leiding over het team Drugsgerelateerde Criminaliteit in Guildford, dat zich voornamelijk bezighield met bestrijding van de handel in drugs. Halverwege de jaren negentig nam het gebruik van verdovende middelen snel toe. Dorpen en steden in Surrey werden overspoeld met harddrugs als heroïne, cocaïne en ecstasy. Een andere zorgwekkende ontwikkeling was dat dealers in het graafschap harddrugs begonnen

te versnijden – ze lengden het spul aan – om hun winstmarge te vergroten. Mijn collega's en ik namen al te vaak drugs in beslag die waren versneden met goedkopere ingrediënten, uiteenlopend van waspoeder en zuiveringszout tot vermalen baksteen en maïsmeel. Deze uiterst gevaarlijke en ongewenste ontwikkeling bracht de levens van honderden mensen in gevaar, en er was me alles aan gelegen om deze gewetenloze criminelen achter de tralies te krijgen.

Alle leden van mijn team moesten verplicht een week meedraaien in een lokaal afkickcentrum om met eigen ogen te zien hoe drugsgebruik mensenlevens verwoest en hoe hard er op allerlei fronten wordt gewerkt om het drugsgebruik omlaag te krijgen. Dat mijn team meteen ook merkte dat hun inzet er echt toe deed, was mooi meegenomen.

'Het is ons er niet alleen om te doen de daders op te sporen en op te sluiten,' benadrukte ik tijdens de peptalks die ik geregeld hield. 'We willen de lokale bevolking erbij betrekken en met elkaar het tij keren.'

Het team dat ik aanstuurde was van uitzonderlijke klasse, en hetzelfde gold voor de drugshonden die we tot onze beschikking hadden. Verreweg de meeste waren cockerspaniëls, een hondenras dat beschikt over het ideale karakter en de perfecte fysieke eigenschappen voor dit werk. Het zijn geweldige dieren; ze zijn niet alleen intelligent, gehoorzaam en alert, maar hebben daarnaast een enorme werklust en speurzinn. En bovendien is hun reukvermogen tienduizend tot honderdduizend keer sterker dan dat van mensen. Dit stelt ze in staat een geurspoor te volgen of een specifieke geur te onderscheiden die de gemiddelde man of vrouw volledig ontgaat.

Ze gaan heel efficiënt te werk en hun jachtinstinct is zo sterk dat ze grote of lastig bereikbare plekken veel sneller kunnen onderzoeken dan een agent. Ik merkte al snel dat de cockerspaniëls met hun scherpe reuk eigenlijk de kern van de eenheid vormden, en dat ze misschien zelfs wel het waardevolste onderdeel van de hele opsporingsdienst vormden.